N°. 37. A°. 1831.



SURINAAMSCHE COURANT

Van Zondag den 8sten Mei.

SURINAME.

NOTIFICATIE.

DE GOUVERNEUR GENERAAL DER NEDERLANDSCHE WEST-INDISCHE BEZITTINGEN.

Allen die deze zullen zien of hooren lezen SALUT! doet te weten:

Alzoo Wij bij onze missive van den 22 November des vorigen jaars aan het Ministerie in het Moederland, ter gelegenheid der mededeeling van de in de Zuidelijke gewesten des Rijks uitgebrokene onlusten, hadden kennis gegeven van den goeden geest en de verkleefdheid aan Vorst en Vaderland, welke de goede ingezetenen dezer Kolonie bezielt, en de verzekering van den trouw der vrije bevolking van alle rangen en standen, hadden gebragt, voor de voeten van den troon.

En vermits Wij thans vereerd zijn geworden met de mededeeling, dat Z. M. de Koning met genoegen van den inhoud onzer voorschreve dépêche heeft kennis genomen.

ZOO IS HET, dat Wij het ons eenen aangenamen pligt rekenen, deze 's Konings tevredenheid aan de goede ingezetenen dezer Kolonie bekend te maken, waarbij Wij de betuiging voegen van Onzen dank voor den goeden wil, welke de bevolking dezer gewesten kenmerkt, en die Ons aanhoudend en bij voortduring in den aan Ons opgedragenen moeijelijken taak, met eene gerustheid doet werkzaam zijn, die zich alleen steunen kan op de deelneming en trouw der goede ingezetenen, waarvan wij Ons overtuigd houden en waarop Wij ten allen tijde met vertrouwen meenen te mogen rekenen.

En op dat van 's Konings tevredenheid en van Onzen dank openlijk blijke, zoo gelasten en bevelen Wij, dat deze in de Nieuwspapieren der Kolonie geplaatst en in het Gouvernements-blad geïnsereerd worden zal.

Aldus gedaan alhier aan *Paramaribo*, den 6 Mei 1831, van Zijner Majesteit Regering het achttiende.

De Gouverneur Generaal voornoemd,
CANTZ'LAAR.
Ter Ordonnantie van Zijne Excellentie,
De Algemeene Secretaris,
G. A. VAN DER MEE.

SCHEEPS - TIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN.

Den 6den dezer, het Schip *Regent*, Kapt. A. ALLAN, van Rotterdam.

Den 7den, het Kof-Schip *Guijana*, Kapt. D. G. VISSER, van Amsterdam.

Idem, de Brik *Amsterdam*, Kapt. C. R. DE JONG, van Amsterdam.

UITGEKLAARD.

Den 7den, het Schip *Adriana*, Kapt. L. HUS, naar Rotterdam, lading 189 vaten Suiker, en 39 balen sch. Katoen.

Idem, de Engelsche Schoener *the Athill*, Kapt. T. POTTS, naar Demerarij.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

NEDERLANDEN.

HAARLEM, 9 *Februarij.* Een bijzonder berigt, nopens de onverschrokkenheid en zelfopoffering van den jeugdigen zeeheld *van Speyk*, den 6den dezer op het Vlaamsche-hoofd gedagteekend, luidt aldus:

»Was bij de worstelingen, gedurende de jongste maanden, de nederlandsche zeemagt vlekkeloos gebleven, zoo heeft de dag van gisteren een nieuw bewijs opgeleverd, dat dit wapen mannen telt, in welker aderen het bloed der nooit te vergeten voorvaderen nog onvervalscht vloeit, en zal het nageslacht in de luisterrijke daad van den braven *van Speyk*, die, even roemrijk als de dappere *Claessens*, met zijn vaartuig in de lucht is gesprongen, het bewijs vinden, dat Nederland ook in de 19de eeuw op eene hoewel kleine, niettemin met geestdrift bezielde, zeemagt konde vertrouwen.

»De kanonneer-booten, welke genoodzaakt waren geweest, zich voor het drijf-ijs onder de Vlaamsche-wal te beveiligen, hadden dien ochtend last bekomen, om met hoog-water hare positien te hernemen. Door den onverwachts opkomenden fellen noordwestelijken wind geraakte de kanonneerboot n°. 2, gecommandeerd door den luitenant *van Speyk*, van hare post te Austruweel driftig. Twee malen poogde hij onder zeil te geraken, doch twee malen weigerde het vaartuig te wenden, en geraakte het alzoo omstreeks tien ure in den ochtend voor den antwerpsen wal aan den grond.—Onmiddelijk begaf zich eene menigte volks derwaarts. Reeds had hetzelve de kanonneerboot geënterd, toen de jeugdige bevelhebber geen uitweg meer ziende, om *de eer der vaderlandsche vlag* tegen het gespuis te redden, eerst zijne manschap in de gelegenheid stelde, om zich met de sloep te bergen; zich daarna om laag begaf, en weldra, door het in de lucht springen der boot aan Belgie verkondigde, dat *Jan van Speyk* en zijne brave matrozen den dood niet vreesden, zoodra het de eer hunner vlag moest gelden.

»De hevige storm heeft het afzenden van sloepen niet toegelaten. Het wrak is dadelijk gezonken, doch men heeft zich overtuigd, dat het bloed der braven is gewroken geworden in dat van hunne talrijke, laaghartige aanvallers.

»De generaal, welke het bevel voert in de vijandelijke stad, is bekend geweest met de gevolgen, welke eene dergelijke overrompeling zoude na zich slepen. Nadat de korvet *de Komeet* op het punt was geweest, om in gelijke omstandigheden aan den grond te geraken, heeft de bevelhebber derzelve, de kapitein-luitenant *Koopman*, hem in geschrifte te kennen gegeven, dat, indien het gespuis de verregaande roekeloosheid had gehad, dien bodem aan te randen, de bevelen waren gegeven, dat dit tienmaal meer Belgen dan Hollanders zoude kosten. Zij hebben ditmaal den moed gehad, om het veel kleinere vaartuig aan te tasten, doch ook de overtuiging erlangd, dat geene woordenpraal, maar daden de genen kenschetsen, welke door een beminden Koning zijn gesteld, om het dierbaar vaderland, de eer hunner vlag en de vrijheid hunner medeburgers te verdedigen.

»Reeds in het gevecht van 27 October hebben de brave *van Speijk* en zijne dappere schepelingen blijken gegeven van hunnen moed en koelbloedigheid. Sedert hebben zij, bij de moeijelijkste werkzaamheid, de meeste standvastigheid betoond. De dag van den 5den Februarij heeft hunne namen vereeuwigd; hunne landgenooten zullen hun geene dankbare tranen ontzeggen.

»De commandant der zeemagt voor deze stad betreurt in dezen kundigen jongeling een wakker en braaf officier, die de schoonste hoop gaf, van eenmaal zijn vaderland de gewigtigste diensten te kunnen bewijzen. Zijne wapenbroeders verliezen in hem een deugdelijken kamaraad, welke steeds het wapen heeft vereerd, 't welk hij door deze roemrijke daad op nieuw heeft veredeld, en daarbij het voorbeeld heeft gegeven, hoe een hollandsch officier de eer zijner vlag tot het uiterste moet handhaven

»Den 6den heeft de commandant, als een blijk van deelneming en tevredenheid, op al de schepen vlag en winpel ter halver stok doen hijschen, hetgeen ten gevolge heeft gehad, dat verscheidene in het dok liggende neutrale schepen dit voorbeeld hebben gevolgd, en, ten spijt der Antwerpenaren, met ons, den heldendood van *van Speyk* en zijne brave matrozen hebben betreurd. Des namiddags is de hooge tevredenheid van den generaal *Chassé* aan geheel het smaldeel kenbaar gemaakt, en daarop heeft men, met een driemaal herhaald gejoel, aan de vijandelijke stad verkondigd, hoezeer wij de nooit te vergeten daad van dien braven zeeheld met de innigste deelneming en verukking bewonderen."

Zeker is het, dat bij het springen van de boot een veel grooter aantal vijanden is omgekomen, dan manschappen der equipagie; van deze laatsten zijn vier gered, terwijl de adelborst *de Gelder* zich toevallig te Bath bevond. *Van Speijk* had zijne vrienden dikwerf zijn vast besluit bekend gemaakt, *dat zijne boot nimmer in de magt der Belgen zoude vallen.* De heldenmoed van den jongen zeeman geeft in deze gewigtige oogenblikken, in welke de bewoners van Oud-Nederland, die de vrijheid en onafhankelijkheid kennen en waarderen, en, met een vast vertrouwen op hunnen Koning, toonen dat zij goed en bloed, tot behoud dezer dierbare voorregten, veil hebben, een groot en treffend voorbeeld aan zijne landgenooten, hetwelk gewisselijk niet zonder uitwerking zal blijven.

(*Haarl. Courant.*)

FRANKRIJK.

PARIJS, 15 *Februarij.* [*Uittreksel uit een bijzonderen brief.*] »Men wachtte het pleglig gehoor der belgische bezending, en men rekende op eene belangrijke mededeeling van de zijde van den minister *Sebastiani* in de kamer der gedeputeerden, betrekkelijk de buitenlandsche staatkunde, toen de rust is verstoord geworden door eene gebeurtenis, welke gewigtige gevolgen kan hebben. De meer en meer hooger wordende toon der bladen, welke als de voorstanders van de partij van Koning *Karel* worden aangemerkt, heeft een blijk opgeleverd dat dezelve steeds op een grooten aanhang bouwt, en de raddraaijers schijnen eene proeve te hebben willen nemen, hoe de gemoederen in de hoofdstad gestemd waren. Zij hebben daartoe eene lijkdienst doen houden op den 14den Februarij (de verjaring van den moord van den hertog *van Berry*, vader van den tegenwoordigen hertog *van Bordeaux*, bij de Carlisten bekend onder den naam van *Hendrik V*, door den beruchten *Louvel*) in de kerk van St. Germain l'Auxerrois. Een kweekeling uit de militaire school van St. Cyr is daarbij tegenwoordig geweest, en heeft zich in 't openbaar voorgedaan, als een begustiger van den, zoo hij zeide wettigen Koning *Hendrik.* Eenige der aanwezigen hebben zich dadelijk daartegen verzet, en weldra is het gemeen op de been geraakt en heeft de overheid van hare zijde alarm laten slaan en de nationale garde in de wapenen geroepen.— Deze laatste voorzorg heeft echter niet belet, dat eene menigte volks in de woning van den pastoor van St. Germain, en in de kerk zelve is gebroken, en onder den kreet van *weg met de Carlisten*, al wat in beide die gebouwen gevonden werd, heeft vernield. Tevens heeft men andermaal het aartsbisschoppelijk paleis, 't welk weder voor den aartsbisschop, den heer *de Quelen*, was ingerigt en bewoonbaar gemaakt, vermeesterd, en ten eenemale uitgeplunderd. Daarna heeft het volk de kruissen, die, met lelie-bloemen versierd, (welke lelie-

bloemen steeds worden aangemerkt als het kenmerk van de verdrevene (*Bourbons*) op onderscheidene kerken geplaatst waren, afgebroken en ter neder geworpen.

»Parijs is op dit oogenblik rustig, maar men is niet zonder vrees voor de gevolgen. — De beweging schijnt in verband te staan met gelijksoortige gebeurtenissen in het westen en in het zuiden. — Men vreest voor geweldige maatregelen, om de bestaande orde van zaken te handhaven, en het gevolg daarvan is reeds een gerucht, als of het ministerie eene wijziging zoude ondergaan. — Men beklaagt zich hoogelijk over den prefect van policie, den heer *Baude*.

»Gisteren avond is eene menigte volks voor het huis van den heer *Dupin*, den oudsten, te hoop geloopen. Hetzelve is ter naauwernood door de nationale garde beveiligd. — Men heeft ook gesproken van een ontwerp, om de vergadering der gedeputeerden uit een te jagen, doch zoo verre schijnt het nog niet gekomen, dat een dergelijk opzet in de daad te duchten is geweest.

»Voorname Carlisten, als de heeren *Vitrolles*, *de Conny* en *Berthier*, beschuldigd van de aanleggers te zijn der gebeurtenissen, die de wanorde hebben doen ontstaan, zijn gevat."

(*Haarl. Courant.*)

DUITSCHLAND.

Augsburg, 23 *Februarij*. Onze *Allg. Zeitung*, door hare uitmuntende correspondentie thans ook het kanaal, langs hetwelk de tijdingen uit Opper-Italie het vroegst in Duitschland bekend worden, behelst heden weder een brief van de Italiaansche Grenzen, den 19den dezer gedagteekend; luidende als volgt:

»In den nacht van den 11den op den 12den zag het er te Parma zeer onrustig uit en H. M. de Aartshertogin oordeelde dienstig, Oostenrijksche troepen tot handhaving der rust te verlangen. Ten gevolge dezer vordering hebben twee bataillons Oostenrijksche infanterie bevel ontvangen naar Parma te rukken. Te Rome was tot den 15den alles rustig. Te Udine worden 10,000 man Oostenrijksche grenstroepen, die te Fiume ingescheept zijn, verwacht. Binnen kort zal de Oostenrijksche armee in Italie tot 80,000 man aangegroeid zijn. Verscheidene Brandpijl-korpsen, die in de laatste tijden zeer goed ingerigt geworden zijn, zullen onverwijld uit de binnenlanden van Oostenrijk naar Italie opbreken. Met ongeduldige verwachting ziet men den uitslag der Italiaansche onlusten te gemoet. Over het algemeen hebben zij eenen kwaden indruk gemaakt, en inzonderheid de Oostenrijksche fondsen aanmerkelijk doen dalen. De Oostenrijksche regering koopt op dit oogenblik 12,000 paarden voor de artillerie-dienst op."

(*Amsterd. Courant.*)

ADVERTISSEMENTEN.

De ondergeteekende *Weesmeester dezer Kolonie*, zal op den 13den dezer, ten sterfhuize van Mejufvrouw G. F. APTHORP, door den Vendu Meester M. A. KEIJSER, doen verkoopen: eene famille Slaven, bestaande in de negerin Clarisse met hare kinderen Felix, Bonheur, Susanna en Venus; aankomende de minderjarige PAUL CHARLES VEREUL.

Paramaribo den 6 *Mei* 1831.

Cs. van ELMPT.

Ingevolge den last vervat in eene resolutie van den Hove van *Civile en Criminele Justitie dezer Kolonie*, verleend op zekeren requeste, aan Z. Exc. den Heere Schout bij Nacht Gouverneur Generaal der gezamenlijke Nederlandsche W. I. Bezittingen, ingediend door PHILIP SAMUEL, CAREL JACOBUS en JEAN JACQUES LEIJSNER, als eigenaren der Plantaadje *de Morgenstar*, gelegen aan de rivier *Saramacca*, verzoekende Surcheance van betaling en vervolgingen voor den tijd van *zes* maanden, immers wat betreft den Excutiven verkoop van gemelde Plantaadje, (welk request door Hoogstdenzelven aan welgemelden Hove is verzonden, met uitnoodiging van Z. Exc. om daarop te dienen van berigt, consideratien en advies, en voorts te zorgen, dat hangende de deliberatien alle geregtelijke vervolgingen blijven in state en Surcheance) worden bij dezen alle de Crediteuren van gemelde requestranten opgeroepen, om op Maandag den *zestiende* dezer, des voormiddags ten *acht* uren, te compareren voor Heeren Commissarissen uit den Hove van *Civile en Criminele Justitie dezer Kolonie*, die hen, benevens de requestranten zullen hooren, en den Rade naar bevinden rapport doen.

Dient voorts ter kennisgeving dat gemeld request, inmiddels voor de belanghebbenden ter Griffie van den Hove zal ter *visie* liggen.

Paramaribo, den 7 *Mei* 1831.

H. HEIJLIDIJ C. J. z.,
Advocaat.

J. O. N. ENGELBRECHT, Testamentaire Executeur van den Boedel wijlen Mejufvrouw G. F. APTHORP, overleden alhier aan *Paramaribo* den 24 April ll., verzoekt de Crediteuren van gemelden Boedel, hunne pretentien op te geven, en de Debiteuren hunne verschuldigden ten eersten aan hem te voldoen.

Voorts zal hij op Vrijdag den 13den dezer, des namiddags vier uren, ten sterfhuize aan de *Wageweg Straat*, door den Vendu Meester M. A. KEIJSER, doen verkoopen: Meubelen, Porcelein, Goud, Zilver-, Glas- en Aardewerk, Vrouwen-Sieraden, Gouden Horologien, een extra Pendule, en wat verder ten voorschijn zal worden gebragt.

Paramaribo den 5 *Mei* 1831.

Schoenen-Magazijn.

A. J. POSNANKI, heeft per de laatst gearriveerde Schepen ontvangen: een nieuw assortiment mans wellingtons-, dikke en fijne kleed-, kurken- en grond Schoenen, dames- prinelle- en marokeine do., jongens wellingtons en kleed do., meisjes en kinder do., in alle soorten, mans Laarzen, fijne en ordinaire Linnens, Kousen en Sokken, fijne vilte mans Hoeden, Drils, Jeans, Marseille, Tules, Kanten en Neiges, Franjes, zwart en blaauw Laken, Cassinet en Prinsestof, gemaakte Rokken, zwart Bombazijn en Krip in differente breedten, veritable Eau de Cologne, Grootboeken, Journalen en Memorialen, Wissels en Quitantien, Scheer- Pennen- en Tafelmessen, fijne Scharen en diverse Kramerijen. Nog in voorraad: Roodewijn in oxhoofden en bij het dozijn, beste Fransche Cognak, Patent Olie, pekel Saucijsjes en Worst, fijne Doperwtjes en Tuinbootjes, Broodsuiker en diverse Goederen meer.

NB. Verwittigt de respective Ingezetenen, dat hij verhuist zijnde, thans woont in het tweede Huis van de *Saramacca Brug*, aan de *Waterkant*, voorheen bewoont door de Heeren van GELDER en LOTH; zijn naam staat boven de deur, en in al deszelfs Schoenen en Laarzen zal voortaan zijn adres geplakt zijn, tot voorkoming van abuizen.

De ondergeteekende van voornemens met deszelfs Echtgenoot, voor eenigen tijd de Kolonie te verlaten, verzoekt ten vriendelijkste deszelfs Debiteuren, hunne verschuldigde te willen aanzuiveren, ten einde hem in staat te stellen, zijne zaken te kunnen likwideren.

Intusschen presenteerd hij de bij hem nog in voorraad zijnde Koopmans Goederen en Winkelwaren, tegens civile prijzen en contant betaling te koop aan.

Paramaribo den 7*den Mei* 1831.

J. de VRIES SIJMONSON.

De ondergeteekende, belast met de liquidatie der gedesolveerde Firma van de MEZA & B. van EMDEN, noodigt de onderscheidene Debiteuren derzelve uit, hun verschuldigde vóór het einde dezer maand af te doen; zullende de nalatigen, met den 1sten Junij e. k., geregtelijk worden vervolgd.

Paramaribo den 7 *Mei* 1831.

BARTUS van EMDEN.

De ondergeteekende verwittigd mits deze het geëerd publiek, niets op zijn naam te laten volgen, zonder een door hem eigenhandig onderteekend requisit.

Paramaribo den 8 *Mei* 1831.

MOSES HARTOG de VRIES.

Mengelwerk.

Geachte Medeburgers!

Gij hebt ze vernomen, die glorierijke Daad, die het Vaderland in rouw gedompeld maar tevens de zelfstandigheid van Hollands Volk heeft verhoogd en versterkt; die hetzelve heeft terug gebragt op het standpunt, waarop eens ons roemrijk voorgeslacht zich bevond, en waardoor de bewondering van Europa, hetzelve, heinde en ver was ten deel gevallen. De heldendood van den onvergetelijken Luitenant ter zee J. C. J. van Speijk, is thans ook het onderwerp van uw aller geestdrift — ademende gesprekken. Gij gevoelt, wat het te zeggen heeft Hollanders te zijn, het zij door geboorte, het zij door de naauwe betrekking dezer Volkplanting tot het dierbaar Moederland; deszelfs vreemdelingen, die, onder onze beschermende wetten, gelukkig leven, deelen in dat edel gevoel. Gij juicht ze toe, de schier algemeene poogingen, welke het Vaderland met vrucht heeft aangewend, om deszelfs hulde te betoonen aan de nagedachtenis des vereeuwigden redders van den roem van Hollands eerbiedwaardige Vlag!

Van alle kanten wordt de milde hand geopend, ruime giften worden aangebragt, om, *ter eere des edelen helds*, een *monument*, zijnde *een vuurtoren te* Egmond, die den naam van van Speijkstoren, zal dragen, op te rigten, terwijl de gelden gedeeltelijk ook strekken zullen tot verzorging van de verminkte, aan het gevaar ontkomene helden, zoo ook van de hulpbehoevende nabestaanden der genen, die met van Speijk, den helden dood gestorven zijn!

Ook Gij, wij vertrouwen het, blijft hierin niet ten achteren; daarvoor doorgloeijen uwe harten van te veel Vaderlandsch gevoel; daarvoor waarborgt ons, uwe bekende zucht om edele daden op haren waren prijs te stellen.

De eerst ondergeteekende, Lid van het Collegie *Zeemanshoop* te *Amsterdam*, en correspondent van hetzelve voor deze Volkplanting, en de drie mede ondergeteekenden, die hem ten deze gaarne hebben willen behulpzaam zijn: het edel voorbeeld van gemeld Genootschap volgende, bieden ulieden daartoe dan ook de middelen aan.

Hiertoe zullen aan de huizen der ingezetenen, circulairen worden gezonden, welke *acht dagen daarna*, wederom zullen worden afgehaald, en waarin zij, die genegen mogten zijn het bedoelde oogmerk te onderschragen, verzocht worden, de hoegrootheid der som, welke zij contribueren zullen, wel te willen opgeven. In de divisien, zullen insgelijks door onze correspondenten, dergelijke circulairen, aan Plantaadje bewoners, tot een gelijk einde worden aangeboden.

De ondergeteekenden vleijen zich, dat de gelegenheid, welke zij hierdoor aan hunne mede ingezetenen aanbieden, tot het daarbrengen van hunne offers aan Heldenmoed en Vaderlandsliefde, gretig door hen zal worden omhelsd en *Surinames* bevolking alwederom zal bewijzen, dat de achting, welke zij alrede in zoo vele opzigten, door deelname in edele instellingen, heeft verworven, haar met regt toekomt!

Heil den KONING en het VADERLAND!

Paramaribo den 6*den Mei* 1831.

H. R. HAIJUNGA.
E. L. van HEECKEREN.
EGBERT van EMDEN.
N. G. VLIER.

Te PARAMARIBO bij J. J. ENGELBRECHT.